R02

Innovatief automatisch voersysteem verstrekt individueel krachtvoer aan geiten in vier groepen

‘Elk dier geven wat het nodig heeft’

Peter van der Sar heeft sinds oktober een automatisch krachtvoersysteem dat individueel brok verstrekt aan zijn melkgeiten. Hoewel het opstarten lastig was, wil hij nu al niet meer anders. ‘Dit is precisielandbouw ten top.’

De melkgeiten in de onlangs verlengde serrestal van Peter van der Sar in Ooltgensplaat, een dorpje in Goerree-Overflakkee, ogen tevreden. Sommige liggen in het stro, andere staan aan het voerhek met de snuit in het ruwvoer en een aantal staat krachtvoer te eten. Dat gebeurt in individuele boxen. Deze staan op de kopse kant van de vier potten. ‘Wij zijn het derde bedrijf in Nederland dat dit CombiFort voersysteem heeft. Normaal staan de voerboxen echter bij elkaar, terwijl ze bij ons gescheiden zijn in units per pot. Kijk’, wijst Van der Sar. In de eerste pot staat een rijtje van acht boxen, in de middelste twee potten elk twaalf boxen en in de pot aan de andere buitenkant weer acht boxen. Via een voerketting wordt de brok over de twee tussenliggende voergangen getransporteerd en valt het via een koker in de voerbakjes.

Optimaler resultaat

De melkgeitenhouder, die in 1992 neerstreek ‘op Goerree’ en er eerst vleesvee hield en akkerbouw bedreef alvorens over te stappen op melkgeiten, was altijd al gecharmeerd van individueel voeren. ‘Bij de melkcontrole zie je dat de ene geit 3 liter geeft en de andere 6 liter. Je gaat ervan uit dat ze ongeveer hetzelfde eten, maar het is net als bij mensen: de brutaalste staat altijd vooraan.’ Van der Sar meent dat zo geen optimaal resultaat wordt gehaald. ‘Ik denk dat de hoogproductieve dieren meer melk kunnen geven als ze meer krachtvoer krijgen. Met dit systeem kan dat.’ De brok wordt gedoseerd per liter melk. ‘Het computersysteem kan dit zelf regelen, of je kan de instellingen zelf aanpassen. Zo kun je spelen met hoeveelheden die worden verstrekt, de portiegrootte en het aantal keren per dag dat er voer verstrekt wordt.’

Uitproberen

Dat zelf ‘draaien aan de knoppen’ doet Van der Sar graag, al is het nog wel zoeken. ‘Het systeem draait nog maar een maand, we zitten echt in de beginfase. Het opstarten was pittig. De eerste week dreven we de geiten met een team van vijf man naar de voerboxen. Na elf dagen kenden de meeste geiten het en nu gaat het prima. Je kan precies zien hoe vaak de geiten komen en dus hoeveel voer ze hebben gehad.”

Van der Sar experimenteert met een groepje hoogproductieve dieren. ‘Die mogen best beloond worden. Ik wil zien of ik ze kan triggeren om, met meer voer, meer te produceren. Ik heb dieren met horens, spikkels of een kleurtje uitgekozen, zodat ik ze in de stal ook kan volgen.” Zo veranderde de geitenhouder onlangs de portiegrootte van een aantal dieren. ‘Ze hadden het snel op, dus ik dacht dat ze wel meer konden eten. Nu zie ik echter dat er brok in de voerbakjes blijft liggen. Het blijft uitproberen.’

Fysieke groepen houden

Dat Van der Sar niet vies is van dingen uitproberen, blijkt wel. Hij was al vleesveehouder en akkerbouwer, maar vond dat te weinig uitdagend. Ook de biologische geitenhouderij bleek niet helemaal bij hem te passen. Gangbaar melkgeiten houden ligt hem wel goed, maar dan wel in fysieke groepen. “Daar is ons bedrijf op ingericht. Er passen ook niet meer dan 200 geiten in de melkstalwachtruimte, dus dan moet je wel in groepen blijven werken.’ De 675 melkgeiten worden in

een zij-aan-zij 2x30 melkstal gemolken. Van der Sar en zijn partner Bianca doen daar per melkbeurt maximaal 2,5 uur over. ‘We worstelden vorige winter nogal met het kiemgetal. Nu melken we de groep met hoog celgetal geiten het laatste. Dat loste het probleem op. Hoe het precies kan weten we niet, maar soms moet je gewoon blij zijn dat iets werkt’, lacht de melkgeitenhouder. Want met geiten is er altijd wel wat, zo stelt hij. ‘Ze zeggen dat je 3 weken per jaar goed kan melken, verder zijn ze of rits, of moeten ze aflammeren, of er is iets anders aan de hand. Dat klopt wel aardig.’

Winst in productie

De gemiddelde dagproductie is met 3 tot 3,5 kg melk per geit lager dan normaal, aldus Van der Sar. ‘Geiten zijn heel gevoelig. De bouw van het nieuwe stuk stal heeft daar zeker invloed op gehad. Ik denk dat het wel 25% productie heeft gescheeld.’ Deze zomer lag het voerverbruik nog in 65 tot 70 eenheden krachtvoer per 100 kg meetmelk, momenteel is dat ongeveer 50 eenheden. “Dat komt natuurlijk omdat we nog in de gewenningsfase zitten. Toch denk ik dat we per jaar gemiddeld 15 eenheden per 100 kg melk kunnen besparen op krachtvoer. Het scheelt ook dat er geen voer verloren gaat. Die kostenbesparing is mooi, maar ik denk dat de meeste winst van dit voersysteem te halen is in de hogere productie. We weten het over twee jaar, maar voor nu ben ik enthousiast’, besluit hij.

‘Hoogproductieve dieren moeten met meer krachtvoer meer melk kunnen geven’

‘Ik draag al jaren bij aan de kringloop’

Peter van der Sar beschikt over 20 ha grasland, voor zijn 675 melkgeiten en 300 stuks jongvee. De melkgeiten krijgen verder – naast krachtvoer – bietenperspulp en bierbostel. Dat betrekt hij bij akkerbouwers in de omgeving, waar hij ook de mest aan afzet. De interesse voor geitenmest neemt erg toe, merkt hij. ‘Zo lever ik al jaren mijn bijdrage aan de kringloop, niet omdat het nu regel wordt.’